

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут екологічної економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту та маркетингу

ДИПЛОМНА РОБОТА

магістра

на тему: **«Розширення сфери діяльності ТзОВ «Тропiк» на основi залучення iноземних iнвестицiй»**

Виконав

студент гр. МЗЕД-61м

Івасівка Р. Ю.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Науковий керівник

Дідович І.І.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Рецензент

Дудюк В.С.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Львів – 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут _____ екологічної економіки і менеджменту

Кафедра _____ менеджменту та маркетингу

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ магістр

Спеціальність _____ 073 «Менеджмент»

Освітня програма _____ Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри менеджменту
та маркетингу_____ к.е.н., доцент Максимець О.В.
“ _____ ” _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Івасівка Роману Юрійовичу*(прізвище, ім'я, по-батькові у давальному відмінку)*

1. Тема роботи: «Розширення сфери діяльності ТзОВ «Тропик» на основі залучення іноземних інвестицій»

керівник дипломної роботи _____ Дідович Іван Іванович к.е.н., доц.
(прізвище, ім'я, по-батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджена наказом по університету від _____ «07» вересня 2023 р. № C-455

2. Термін подання студентом дипломної роботи «08» січня 2024 р.

3. Вихідні дані до дипломної роботи:

бухгалтерська та статистична звітність підприємства, наукові публікації, статистичні дані щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємства, закони України та нормативні акти в сфері зовнішньоекономічної та інвестиційної діяльності

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (розділи, які потрібно розробити):

Розділ 1 Теоретико-методологічні засади залучення іноземних інвестицій: загальна характеристика прямих іноземних інвестицій, загальні засади оцінки інвестиційної привабливості фірми. Розділ 2 Аналіз діяльності та інвестиційної привабливості ТзОВ «Тропик», включаючи загальну характеристику та аналіз ділової активності товариства; аналіз основних показників діяльності товариства; оцінку та аналіз інвестиційної привабливості товариства. Розділ 3 Проект залучення іноземних інвестицій на ТзОВ «Тропик», включаючи загальну характеристику технологічного процесу виробництва натурального соку; обґрунтування економічної доцільності залучення іноземних інвестицій для організації виробництва та експорту натурального соку; можливості страхування іноземної інвестиції в Багатосторонньому агентстві інвестиційних гарантій MIGA при створенні ПП.

5. Перелік графічного матеріалу:

1. Таблиця 1 Найбільш вагомі чинники, які здійснюють вплив на інвестиційну привабливість на рівні фірми.
 2. Таблиця 2 Позиціонування фірми на ринку.
 3. Рис. 1 Імпортні операції в динаміці.
 4. Таблиця 3 Загальні показники, які відображають діяльність ТЗОВ «Тропик» продовж 2019-2022 років.
 5. Таблиця 4 Визначення питомої ваги для кожної групи фінансових показників.
 6. Таблиця 5 Характеристика ліній з виробництва соку фірми Vorhern® Maschinen GmbH.
 7. Таблиця 6 Загальна характеристика інвестиційного проекту.
 8. Рис. 2 Страхування ризиків
6. Консультанти розділів роботи (за потреби)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання

«11» вересня 2023 р.

Науковий керівник

Дідович І.І.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Збір статистичного матеріалу та опрацювання літератури	11.09.2023 – 23.09.2023	
2.	Написання теоретичного розділу	24.09.2023 – 24.10.2023	
3.	Опрацювання статистичної інформації підприємства, її аналіз, написання аналітичного розділу	25.10.2023 – 25.11.2023	
4.	Розробка заходів та написання проектного розділу	26.11.2023 – 22.12.2023	
5.	Формування узагальнень та висновків, оформлення пояснювальної записки	23.12.2023 – 02.01.2024	
6.	Підготовка виступу та оформлення графічного матеріалу	03.01.2024 – 08.01.2024	

Студент

Івасівка Р.Ю.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Науковий керівник

Дідович І.І.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

Метою дипломної роботи магістра є формування заходів стосовно розширення сфери діяльності ТзОВ «Тропик» на основі залучення іноземних інвестицій. Об'єктом дослідження є діяльність ТзОВ «Тропик».

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні засади процесу залучення іноземних інвестицій на ТзОВ «Тропик».

Результати дослідження: за результатами дослідження розроблено проект залучення іноземних інвестицій.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження: проект залучення іноземних інвестицій може бути застосований як пілотний у практичній діяльності фірми.

Пояснювальна записка складається із трьох розділів, вступу, висновків, використаної літератури, додатків. Містить 11 таблиць, 15 рисунків та 43 використані інформаційні джерела.

Ключові слова: аналіз, діяльність, інвестиційна привабливість, іноземні інвестиції.

ABSTRACT

The purpose of the master's thesis is to formulate measures related to the expansion of the sphere of activity of Tropik LLP on the basis of attracting foreign investments. The object of the study is the activity of Tropik LLC.

The subject of the study is the theoretical, methodological and practical principles of the process of attracting foreign investment to Tropik LLC.

Research results: based on the results of the research, a project for attracting foreign investments was developed.

Recommendations for the use of research results: the project of attracting foreign investments can be applied as a pilot in the practical activities of the firm.

The explanatory note consists of three sections, introduction, conclusions, used literature, appendices. Contains 11 tables, 15 figures and 43 used information sources.

Key words: analysis, activity, investment attractiveness, foreign investment.

Зміст

Вступ	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	7
1.1 Загальна характеристика прямих іноземних інвестицій	7
1.2 Загальні засади оцінки інвестиційної привабливості фірми	10
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЗОВ «ТРОПІК»	12
2.1 Загальна характеристика та аналіз ділової активності товариства	12
2.2 Аналіз основних показників діяльності товариства	15
2.3 Оцінка та аналіз інвестиційної привабливості товариства	20
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ПРОЕКТУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ТЗОВ «ТРОПІК»	25
3.1 Загальна характеристика технологічного процесу виробництва натурального соку	25
3.2 Обґрунтування економічної доцільності залучення іноземних інвестицій для організації виробництва та експорту натурального соку	26
3.3. Страхування іноземної інвестиції в Багатосторонньому агентстві інвестиційних гарантій MIGA при створенні ПП	28
ВИСНОВКИ	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	35
ДОДАТОК	

ВСТУП

Актуальність магістерської роботи. Прямі іноземні інвестиції відомі як інвестиції з однієї країни в іншу країну. У час глобалізації вони затребувані у сфері бізнесу та економіки. Роль інвестицій, зокрема прямих іноземних інвестицій (ПІІ), вважається одним із найважливіших факторів економічного розвитку зростання. Вони відіграють важливу роль не тільки у розвитку господарської діяльності підприємств, а й мають вплив на подолання регіональних соціально-економічних проблем, розвиток інфраструктури, покращення показників конкурентоспроможності. В умовах жорсткої конкуренції саме інвестиційні ресурси сприяють новому будівництву, технічному переоснащенню, розвитку інновацій технологій, розширенню і реконструкції виробництва.

Мета магістерської роботи – розробити заходи стосовно розширення сфери діяльності ТзОВ «Тропік» на основі залучення іноземних інвестицій.

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені і вирішені наступні завдання:

розкрити теоретико-методологічні засади залучення іноземних інвестицій: загальна характеристика прямих іноземних інвестицій, загальні засади оцінки інвестиційної привабливості фірми;

провести аналіз діяльності та інвестиційної привабливості ТзОВ «Тропік», включаючи загальну характеристику та аналіз ділової активності товариства; аналіз основних показників діяльності товариства; оцінку та аналіз інвестиційної привабливості товариства;

розробити проект залучення іноземних інвестицій на ТзОВ «Тропік», включаючи загальну характеристику технологічного процесу виробництва натурального соку; обґрунтування економічної доцільності залучення іноземних інвестицій для організації виробництва та експорту натурального соку; можливості страхування іноземної інвестиції в Багатосторонньому агентстві інвестиційних гарантій MIGA при створенні ПІІ.

Об'єктом дослідження являється діяльність ТзОВ «Тропік».

Предметом дослідження є теоретичні, методологічні та практичні засади процесу залучення іноземних інвестицій на ТзОВ «Тропик».

Методи дослідження. У процесі виконання досліджень використано методи аналізу, синтезу, групування, індексний, графічний, індукції та дедукції методи узагальнення результатів дослідження тощо.

Апробація результатів досліджень. Основні результати проведених досліджень у рамках виконання роботи розглянуто та схвалено на 75-ій науково-практичній конференції студентів, аспірантів та слухачів Малої лісової академії НЛТУ України. – Львів: Видавництво НЛТУ України, 2023.

Структура роботи: вступ, три розділи, висновків. Роботу викладено на 39 сторінках, вона містить 11 таблиць , 15 рисунків. Список використаних джерел містить 43 найменування.

Ключові слова: аналіз, діяльність, інвестиційна привабливість, іноземні інвестиції.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

1.1. Загальна характеристика прямих іноземних інвестицій

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) — це частка власності в іноземній компанії чи проекті, зроблена інвестором, компанією чи урядом з іншої країни.

Загалом цей термін використовується для опису бізнес-рішення придбати істотну частку в іноземному бізнесі або купити його з метою розширення діяльності в новому регіоні. Цей термін зазвичай не використовується для опису інвестицій в акції лише в іноземній компанії. ПІІ є ключовим елементом міжнародної економічної інтеграції, оскільки вони створюють стабільні та довготривалі зв'язки між економіками.

Таблиця 1.1

Найбільш цитовані статті та автори про ПІІ (станом на 30 січня 2022 р.) [1]

Ранг	Автор(и) & рік видання	Основні аргументи/висновки	Загальна кількість цитувань
1	Боренштейн та ін. (1998)	ПІІ є важливим засобом зростання в країнах, що розвиваються.	8279
2	Даннінг (1988)	Еклектична парадигма пояснює обґрунтування ПІІ.	6057
4	Смаржинська Яворчик (2004)	ПІІ мають позитивний вплив на підвищення продуктивності в країнах, що розвиваються.	3923
5	Даннінг (1998)	Проаналізовано наслідки розміщення ПІІ	3120
7	Баласубраманьям та ін. (1996)	Сприятливий вплив ПІІ є більшим у країнах, які дотримуються торгової політики, орієнтованої на зовнішні ринки	2346

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) — це значні, тривалі інвестиції, зроблені компанією чи урядом в іноземну компанію, інвестори ПІІ зазвичай займають контрольні позиції в вітчизняних фірмах або спільних підприємствах і беруть активну участь в їх управлінні, а інвестиції можуть передбачати придбання джерела матеріалів, розширення присутності компанії або розвиток транснаціональної присутності [9].

Компанії чи уряди, які розглядають прямі іноземні інвестиції (ПІІ), як правило, як проекти у відкритих економіках, які пропонують кваліфіковану робочу силу та перспективи зростання для інвестора вище середнього. Легке державне регулювання також має тенденцію цінуватися. ПІІ часто виходять за рамки простого капіталовкладення. Це також може включати надання управління, технологій та обладнання. Ключовою особливістю прямих іноземних інвестицій є те, що вони встановлюють ефективний контроль над іноземним бізнесом або принаймні істотний вплив на прийняття ним рішень.

Чисті суми коштів, залучених до ПІІ, є значними: у 2021 році було здійснено понад 1,8 трлн доларів США прямих іноземних інвестицій. Того року Сполучені Штати були головним напрямком ПІІ у всьому світі, за ними йшли Китай, Канада, Бразилія та Індія. За відтоком ПІІ також лідером були США, за ними йшли Німеччина, Японія, Китай і Велика Британія [11].

Прямі іноземні інвестиції можуть здійснюватися різними способами, включаючи відкриття дочірньої чи асоційованої компанії в іноземній країні, придбання контрольного пакета акцій існуючої іноземної компанії або шляхом злиття чи створення спільного підприємства з іноземною компанією.

Порогове значення для ПІІ, яке встановлює контрольний пакет акцій, відповідно до вказівок, встановлених Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), становить мінімум 10% частки власності в іноземній компанії. Це визначення є гнучким. Існують випадки, коли фактичний контрольний пакет акцій фірми може бути встановлений шляхом придбання менше 10% голосуючих акцій компанії.

Види прямих іноземних інвестицій [18].

Прямі іноземні інвестиції зазвичай поділяють на горизонтальні, вертикальні та конгломератні.

За допомогою горизонтальних ПІІ компанія встановлює той самий тип ділової операції в іноземній країні, що й у своїй країні. Наприклад, американський постачальник мобільних телефонів купує мережу телефонних магазинів у Китаї.

У вертикальних ПІІ підприємство придбає додатковий бізнес в іншій країні. Наприклад, американський виробник може придбати частку в іноземній компанії, яка постачає йому необхідну сировину.

У конгломераті ПІІ компанія інвестує в іноземний бізнес, який не пов'язаний з її основною діяльністю. Оскільки компанія-інвестор не має попереднього досвіду в галузі знань іноземної компанії, це часто приймає форму спільного підприємства.

Приклади прямих іноземних інвестицій

Прямі іноземні інвестиції можуть включати злиття, поглинання або партнерства в роздрібній торгівлі, послугах, логістиці або виробництві. Вони вказують на багатонаціональну стратегію розвитку компанії.

ПІІ, як правило, є більшим зобов'язанням, зробленим для прискорення зростання компанії. Примітно, що ПІІ передбачають більшу відповідальність за дотримання правил країни, в якій знаходиться компанія, яка отримує інвестиції.

Переваги та недоліки:

ПІІ можуть сприяти та підтримувати економічне зростання як у країні-реципієнті, так і в країні, яка інвестує;

з одного боку, країни, що розвиваються, заохочують ПІІ як засіб фінансування будівництва нової інфраструктури та створення робочих місць для своїх місцевих працівників;

транснаціональні компанії отримують вигоду від прямих іноземних інвестицій як засобу розширення свого присутності на міжнародних ринках;

водночас недолік ПІІ полягає в тому, що вони включають регулювання та нагляд з боку багатьох урядів, що призводить до більш високого рівня політичного ризику [22].

1.2 Загальні засади оцінки інвестиційної привабливості фірми

Позаяк оцінка й аналіз інвестиційної привабливості фірми є базисом для розробки її інвестиційної політики доцільно зазначити, що вони дозволяють виявляти також і недоліки в діяльності фірми, обґрунтувати відповідні оптимізаційні заходи щодо їх усунення та реалізації можливостей для залучення інвестиційних ресурсів для забезпечення постійного підвищення прибутковості та економічного розвитку фірми.

Найбільш вагомі чинники, які здійснюють вплив на інвестиційну привабливість на рівні фірми наведено в наступній таблиці.

Таблиця 1.2

Найбільш вагомі чинники, які здійснюють вплив на інвестиційну привабливість на рівні фірми

Чинник	Індикатори оцінки чинника
Внутрішні чинники (мікрорівень)	
Фінансово-економічний стан підприємства	Основні показники фінансово-економічної діяльності підприємства
Безпека вкладень	Інвестиційний ризик, фінансовий ризик
Виробничо-технологічні чинники	Продуктивність праці, рівень розвитку виробництва, технології, які використовуються, наявність основних фондів на підприємстві
Інституціональні чинники	Організаційно-правова форма, особливості функціонування, правовий статус, специфіка органів управління, якість управління на підприємстві
Інформаційні чинники	Наявність сучасного програмного забезпечення (програми для аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства, оцінки рівня інвестиційної привабливості; веб-сайт в мережі Інтернет)
Ділова репутація (імідж) підприємства	Історія та досвід економічної діяльності підприємства, імідж суб'єкта господарювання
Зовнішні чинники (мезо- та макрорівень)	
Соціальні чинники	Демографічна ситуація в країні, попит споживачів
Економічна та політична ситуація в країні	Бюджетно-податкова політика, грошово-кредитна, амортизаційна, цінова, валютна, інноваційна політика, нормативне законодавче регулювання
Чинники конкуренції	Стан конкуренції галузевого ринку, наявність конкурентів
Інфраструктурні чинники	Близьке розташування підприємства до основних джерел сировини та споживачів продукції
Ринкові чинники	Розмір ринку, темп зростання його потенціалу, циклічність попиту, еластичність цін, прибутковість, диференціація продукту
Технологічні чинники	Рівень технічних нововведень у галузі, складність продукції і виробництва, капіталоемкість і наукоємкість продукції

Загальний алгоритм побудови показника ІОП на рівні фірми наведено на рисунку

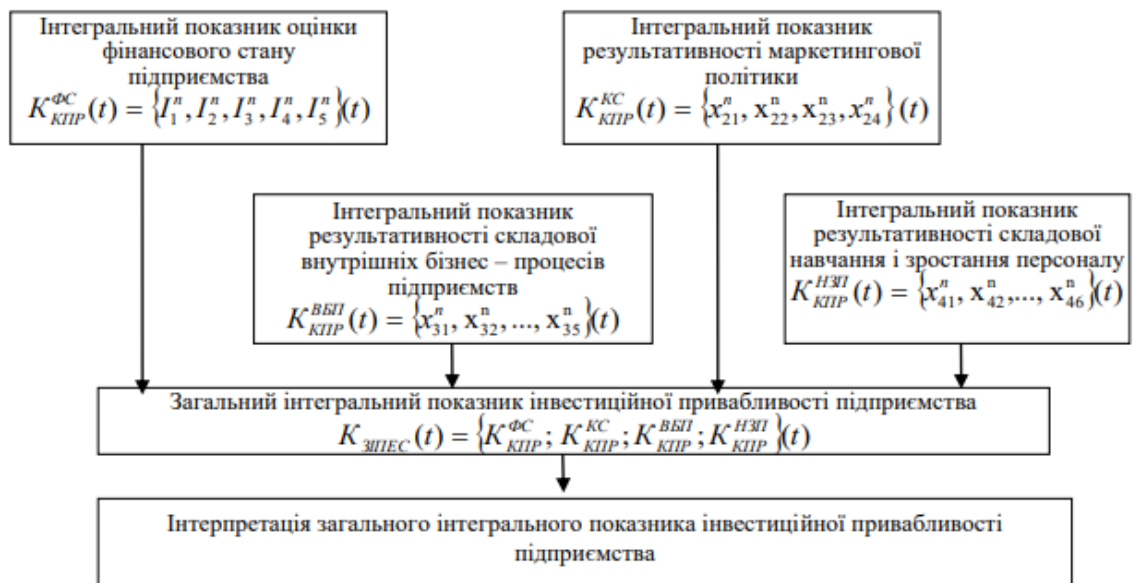

Рисунок 1.1 Загальний алгоритм побудови показника ІОП на рівні підприємства [27]

РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТЗОВ «ТРОПІК»

2.1 Загальна характеристика та аналіз ділової активності товариства

Досліджуване товариство було створене на початку вересня 1996 року в м. Львові. ТЗОВ «Тропик» тісно співпрацює з багатьма партнерами як всередині країни, так і з-за кордону.

У таблиці 2.1 наведено загальну інформацію про досліджувану фірму.

Таблиця 2.1

Загальна інформація про ТЗОВ «Тропик»

Розмір статутного капіталу	14 500 000,00 грн
Організаційно-правова форма	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності	Основний:
	46.31 Оптова торгівля фруктами й овочами
	Інші:
	52.10 Складське господарство
	49.41 Вантажний автомобільний транспорт
	47.81 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках харчовими
	тютюновими виробами
	47.21 Роздрібна торгівля фруктами й овочами в
	47.19 Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих
	77.31 Надання в оренду сільськогосподарських машин і
	17.21 Виробництво гофрованого паперу та картону,
	16.24 Виробництво дерев'яної тари
	01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві

На наступному рисунку наведено торговельних партнерів досліджуваної нами фірми.

Рис. 2.1 Основні торгівельні партнери

В таблиці 2.2 наведено загальні показники, які відображають місце на ринку за різними показниками.

Таблиця 2.2

Позиціювання фірми на ринку

Показник	Роки				
	2018	2019	2020	2021	2022
Частка ринку	0,29%	0,37%	0,42%	0,59%	0,51%
Частка на субринку	6,15%	7,07%	7,47%	15,10%	12,03%
Місце компанії в секторі	351	238	233	200	193
Місце компанії на ринку	35	34	29	21	23
Місце компанії на субринку	1	1	1	1	1
Абсолютний приріст виручки за рік, млн грн	131,6	487,6	332,7	282,4	12,3
Відносний приріст виручки за рік, %	11,4%	37,8%	18,7%	13,4%	0,5%
Абсолютний середньорічний приріст виручки за 3 роки, млн грн	76,1	244,4	317,3	367,5	215,3

Проводячи аналіз показників стосовно позиціювання фірми на ринку слід відмітити, що вона входить в топ 25 фірм за останні два роки і поступово збільшилася частка на ринку з 0,29% у 2018 році до 0,51% у 2022 році

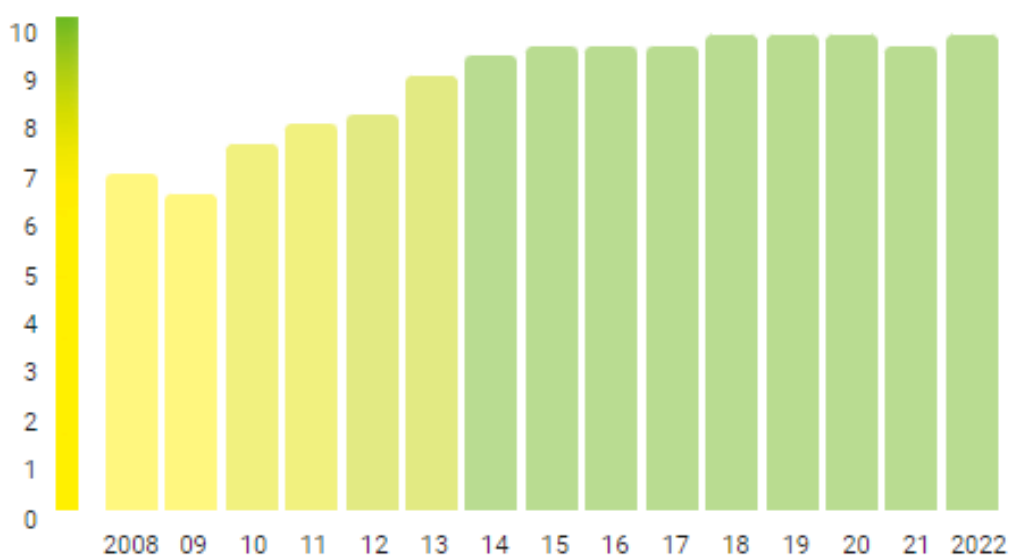

Рис. 2.2 Динаміка активів фірми

Динаміка активів фірми є позитивною, так як вона відноситься до крупних компаній, з високим рівнем диверсифікації бізнесу й охоплює значну ринкову частку.

Слід звернути увагу також на оборотність робочого капіталу (Working Capital Turnover) – вона являється індикатором ділової активності, що відображає ефективність використання робочого капіталу компанії виходячи відповідно генерованої ним виручки. По суті робочий капітал являється різницею між оборотними активами й поточними зобов'язаннями фірми на певний період часу.

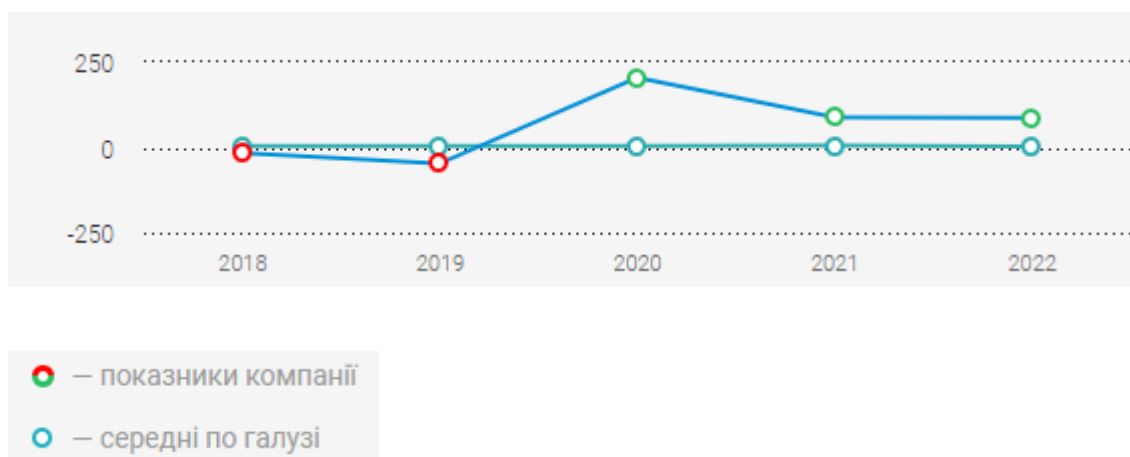

Рис . 2.3 Оборотність робочого капіталу

Як видно з рисунка за останні три роки показники товариства є вищими від показників галузі, що свідчить про хороший рівень ділової активності товариства.

Структура управління на ТзОВ «ТРОПІК» є типовою, для такого виду фірм.

Рис. 2.4. Структура управління досліджуваного товариства з обмеженою відповідальністю «Тропик»

2.2 Аналіз основних показників діяльності товариства

У таблиці 2.3 наведено загальну інформацію стосовно фінансової звітності товариства за три останні роки.

Таблиця 2.3

Загальна інформація стосовно фінансової звітності товариства

	2020	2021	2022
Чистий дохід	2108810	2383070	2403495
Прибуток (чистий)	20513	17034	16876
Активи	436,197	475,54	592,090
Зобов'язання	366131	370406	490823

Аналізуючи дані наведені в таблиці 2.3 слід зазначити, що відбулося зростання чистого доходу та зменшення чистого прибутку, та зростання як зобов'язань, так і активів фірми

Фонд оплати праці зростає більшими темпами, ніж продуктивність праці, що проілюстровано на наступному графіку.

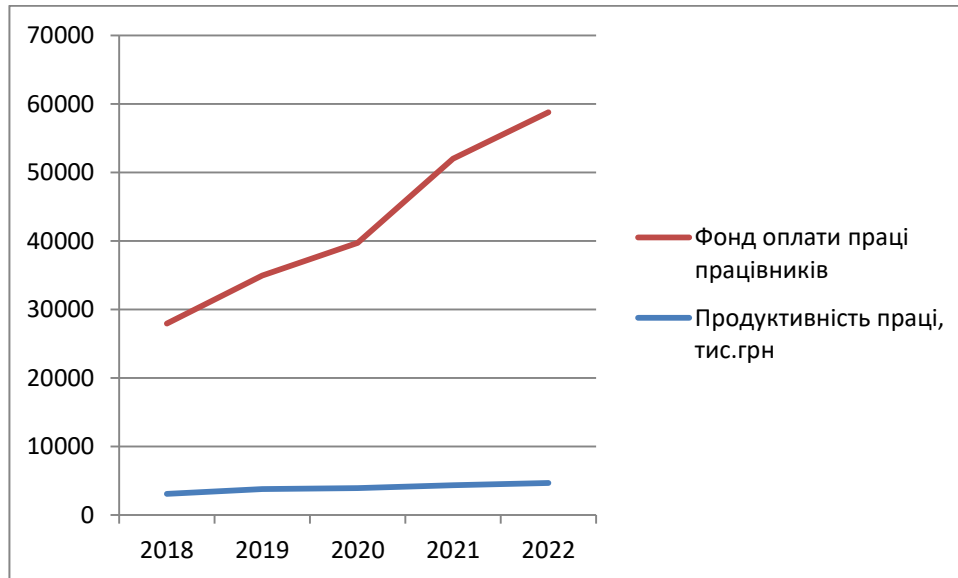

Рис.2.5 Динаміка фонду оплати й продуктивність праці товариства

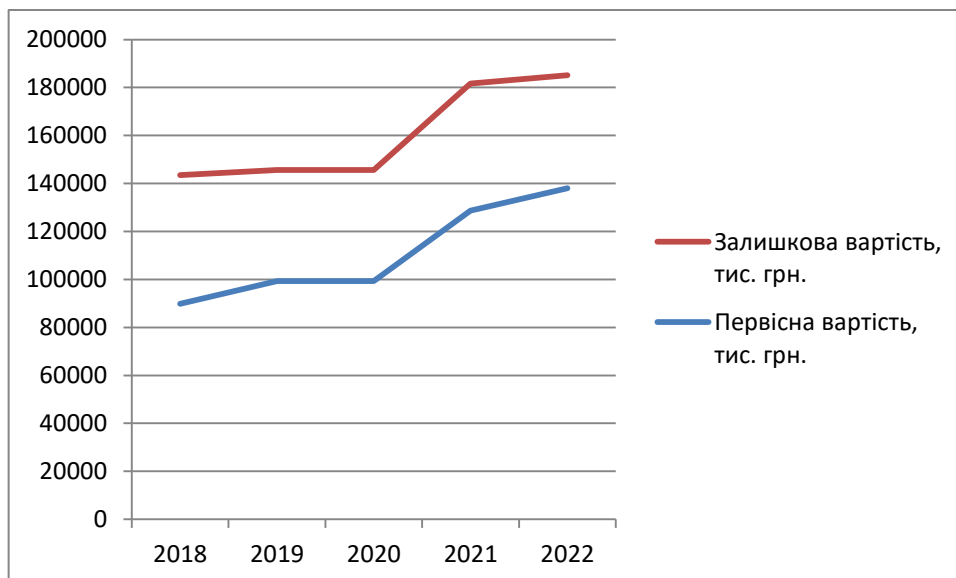

Рис. 2.6 Залишкова та первісна вартість товариства в динаміці

Лінії первісної та залишкової вартості майже дублюють одна одну.

Динаміку оборотності оборотних коштів ТзОВ «Тропик» за 2019-2022 роки проілюстровано на наступному рисунку.

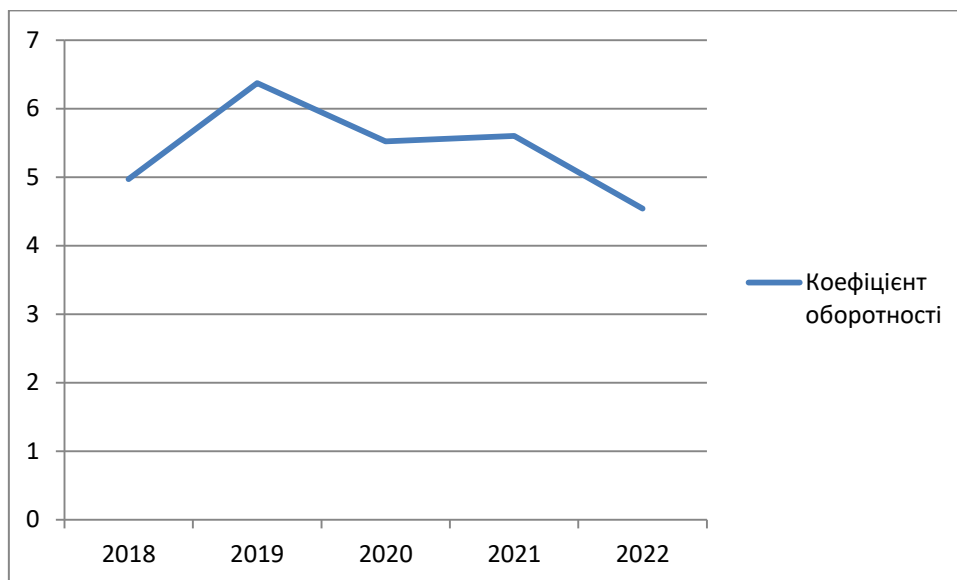

Рис. 2.7 Динаміка оборотності оборотних коштів товариства за досліджуваний період

Слід відмітити зменшення коефіцієнта починаючи з 2020 року.

Зменшення оборотності призводить до зростання потреб в фінансових ресурсах, і якщо не буде достатньо дешевих фінансових ресурсів це може призвести до збільшення фінансових витрат товариства.

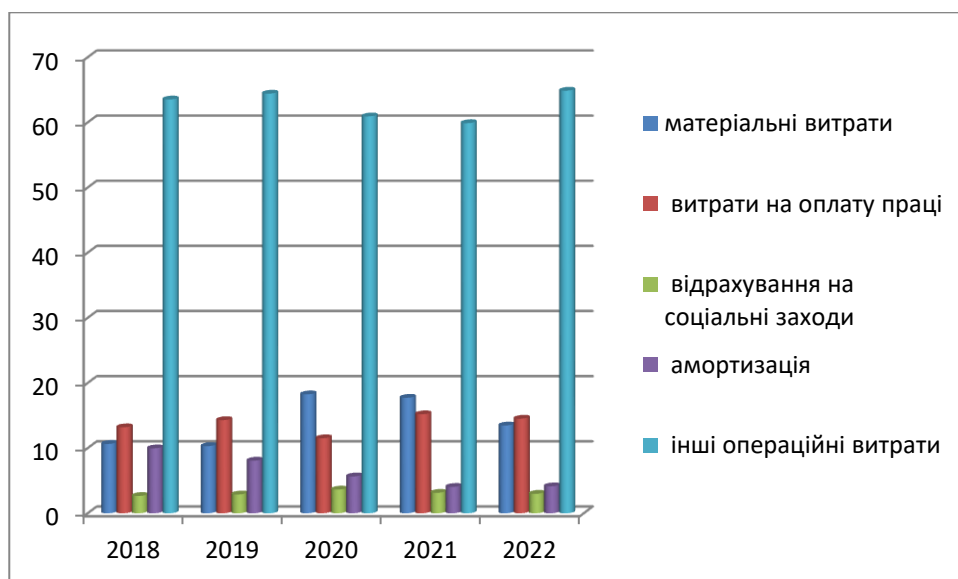

Рис. 2.8 8 Операційні витрати товариства за досліджуваний період

Таблиця 2.5

Показники рентабельності ТЗОВ «Тропик» за досліджуваний період

Показники	Роки		
	2020	2021	2022
Чистий прибуток фірми, тис. грн.	20513	10 362	16 876
Сума оборотного капіталу, тис.грн.	195727,50	338979,50	529469,00
Сума основного капіталу, тис.грн	419894	77816,5	87969
Чистий дохід тис.грн	2108810	2 383 070	2 403 495
Рентабельність у %			
оборотного капіталу	10,48	3,06	3,19
основного капіталу	4,89	13,32	19,18
реалізації продукції	0,86	0,43	0,70

Показники рентабельності капіталу є суттєво вищими від рентабельності реалізації товарів.

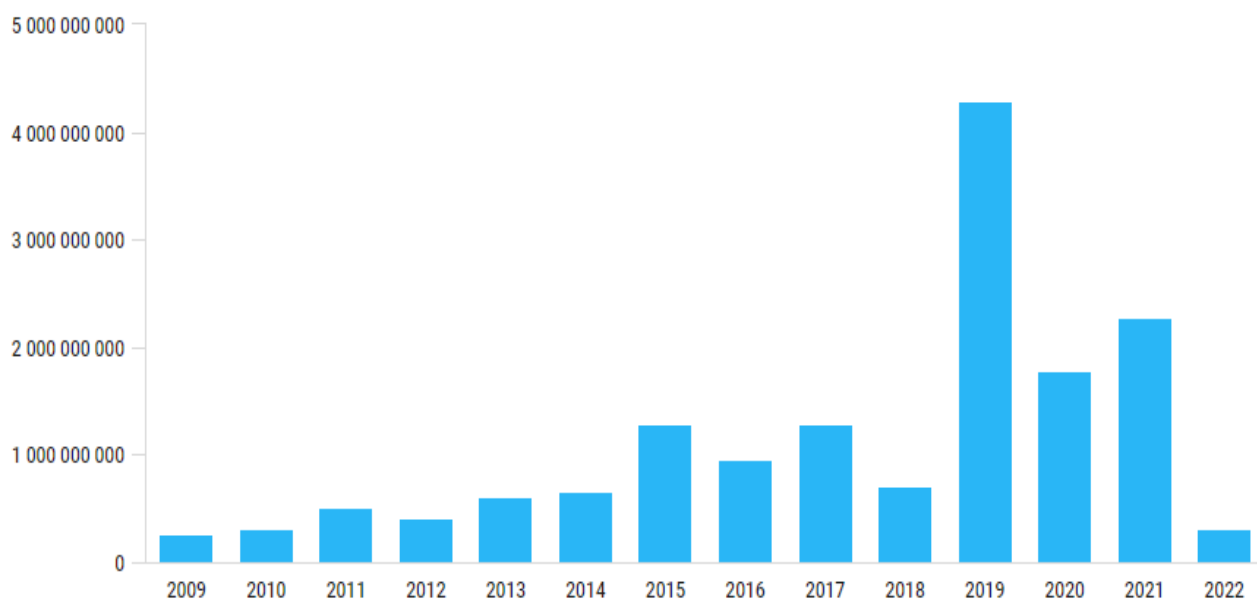
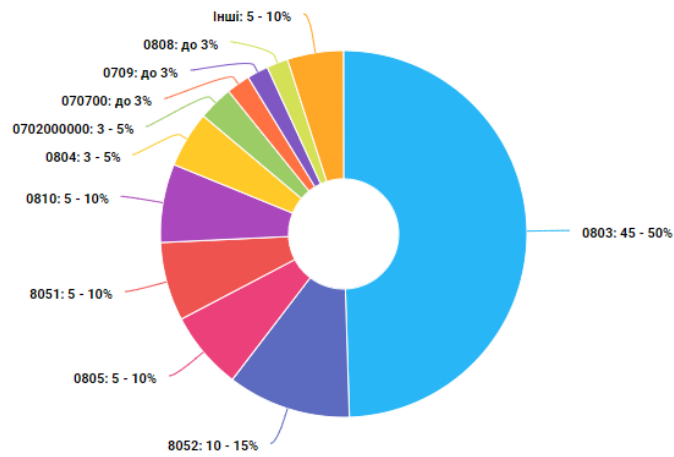

Рис. 2.9 Імпортні операції в динаміці

Починаючи з 2009 року імпорт продукції поступово зростає до 2017 року, після не значного падіння в 2018 році суттєво зростає у 2019 році. Зростання відбувалося й у 2021 році у порівнянні з 2020 роком. Падіння імпорту у 2022 році пояснюється агресією росії.

0803 Банани, включаючи плантажні, свіжі або сушені, 805 Цитрусові, свіжі або 810 Інші плоди, 804 фініки, інжир, ананаси, авокадо, гуаява, манго та мангостани, свіжі або 702000000 Помідори, свіжі охолоджені, 70700 Огірки, корнішони, свіжі або охолоджені 709 Інші овочі, свіжі або охолоджені 808 Яблука, груші та айва, свіжі.

Рис. 2.10 Структура імпорту

Слід відмітити, що домінує у 2022 році імпорт бананів, близько 50%.

Таблиця 2.6

Загальні показники, які відображають діяльність ТЗОВ «Тропік»
продовж 2019-2022 років

Показники	Роки				Абсолютне відхилення 2022 р. від		
	2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021
Чистий дохід від реалізації продукції (послуг), тис. грн	177614 2	210881 0	2 383 070	2 403 495	627353	294685	20425
Чистий прибуток (збиток), тис. грн	92787	20513	10 362	16 876	-75911	-3637	6514
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	191037 2	51981	69484	133359	-2E+06	81378	63875
Середньо облікова чисельність працівників, осіб	466	536	560	515	49	-21	-45
Фонд оплати праці працівників, тис. грн:	31150	35791	47633	54 096	22946	18305	6463
Середньомісячна заробітна плата працівника, тис. грн	5,57	5,56	7,09	8,75	3,18	3,19	1,67
Фондоозброєність, тис. грн	4099,51	96,98	124,08	258,95	-3840,6	161,97	134,87
Продуктивність праці, тис. грн	3811,46	3934,35	4255,48	4666,98	855,52	732,63	411,5
Собівартість реалізованої продукції тис. грн.	148709 6	180352 1	2 071 957	2 032 767	545671	229246	-39190
Затрати на 1 виготовленої продукції грн.	0,837	0,855	0,869	0,846	0,008	-0,009	-0,024

За аналізований період відбулися наступні зміни:
 дещо зменшилася кількість працюючих;
 найвищим чистий прибуток був у 2019 році, завдяки суттєвому росту обсягів імпорту;
 відбувся поступовий ріст заробітної платні найманих працівників;
 поступово зростає продуктивність праці.

2.3 Оцінка та аналіз інвестиційної привабливості товариства

Класифікацію видів інвестиційної привабливості фірми наведено на наступному рисунку.

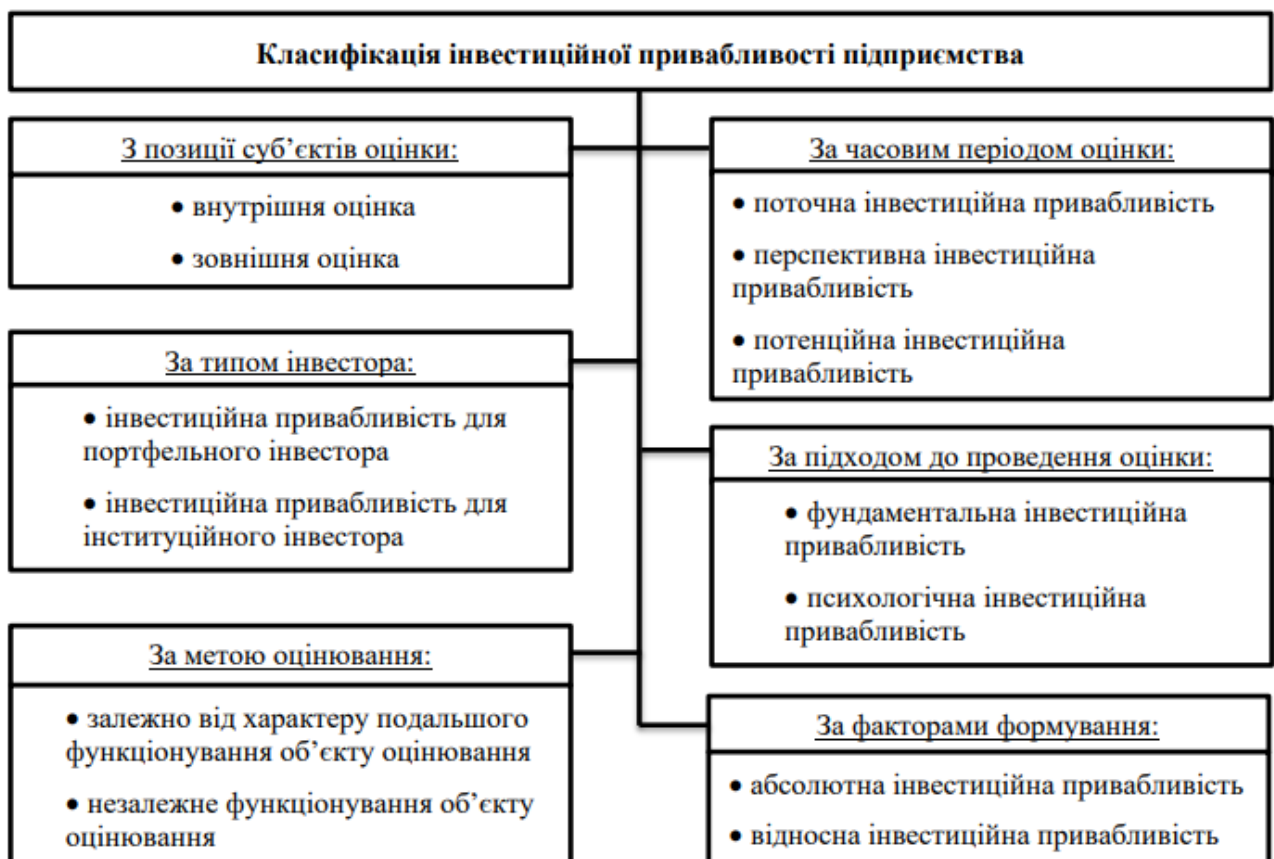

Рис. 2.11 Класифікація видів інвестиційної привабливості підприємства

Наведена вище класифікація включає шість окремих ознак.

Перед тим, як шукати інвесторів, доцільно провести розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості (ІПП) розрахунок якого ґрунтується на базових показниках фінансового стану. Згідно методики розраховуються блочні інтегральні коефіцієнти для виділених груп показників.

Блочні показники, які застосовуються при розрахунку інтегрального показника інвестиційної привабливості

Показник	Pi	Pi норм	K.I
Показники майнового стану (МС)			
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,66	0,2	3,3
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,34	0,5	0,68
Коефіцієнт оновлення	0,04	0,1	0,4
Коефіцієнт вибуття	0,06	0,1	0,6
Блочний інтегральний показник (Кб)			4,98
Показники фінансової стійкості підприємства (ФС)			
Коефіцієнт автономії	0,17	0,5	0,34
Коефіцієнт співвідношення власних і залучених коштів	0,9	1	0,9
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,21	0,6	0,35
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,37	0,5	0,74
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0,09	0,1	0,9
Блочний інтегральний показник (Кб)			3,23
Показники ліквідності підприємства (ЛП)			
Коефіцієнт покриття	0,68	1,5	0,45
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,68	0,6	1,13
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,07	0,2	0,35
Блочний інтегральний показник (Кб)			1,93
Показники прибутковості підприємства (ПП)			
Рентабельність основного капіталу	19,8	15	1,32
Рентабельність оборотного капіталу	3,9	5	0,78
Рентабельність реалізованої продукції	0,08	1	0,08
Рентабельність продажу	0,7	0,3 - 0,15	4,6
Блочний інтегральний показник (Кб)			6,78
Показники ділової активності підприємства (ДА)			
Оборотність загальних активів	4,5		4,5
Оборотність дебіторської заборгованості	8,7	12	0,73
Блочний інтегральний показник (Кб)			5,23

Після проведених розрахунків доцільно зобразити їх графічно.

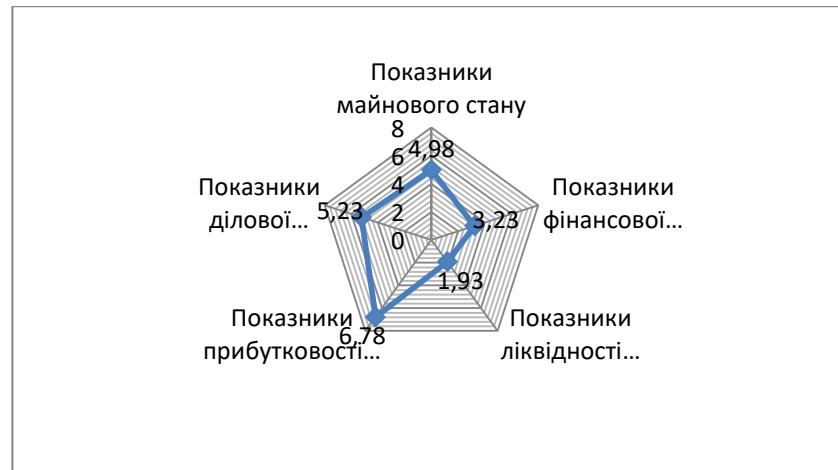

Рис. 2.12 Графічне зображення блочних показників, які застосовуються при розрахунку інтегрального показника інвестиційної привабливості (ІПП)

Відповідно до методики необхідно визначити питому вагу для кожної окремої групи розрахованих показників. Згідно проведених нами досліджень, потенційні інвестори надають важливого значення питомій вазі кожній з груп фінансових показників, загальні значення яких наведено в наступній таблиці. [34].

Таблиця 2.8

Визначення питомої ваги для кожної групи фінансових показників

Показники за групою	Питома вага показників
Майнового стану	0,1
Фінансової стійкості підприємства	0,2
Ліквідності підприємства	0,2
Прибутковості підприємства	0,2
Ділової активності підприємства	0,1

Нижче наведено розрахунок інтегрального показника фінансового стану товариства.

$$\text{ІПФС} = 0,1 \cdot 4,98 + 0,2 \cdot 3,23 + 0,2 \cdot 1,93 + 0,2 \cdot 6,78 + 0,1 \cdot 5,23 = 3,419$$

Визначений нами має значення є більшим від 1, що вказує на хороший рівень фінансового стану товариства.

У наступній таблиці 1 додатку 2 наведено загальну класифікацію типів фінансового стану фірми, яку ми використаємо для встановлення типу фінансового стану товариства [5].

Досліджувана нами фірма належить до 7 типу фінансового стану, тобто це такі фірми, які ефективно використовують капітал, володіють достатнім рівнем фінансової стійкості, разом з тим приділяють не достатньо уваги підвищенню рівня платоспроможності й ліквідності.

На основі проведеного дослідження літературних джерел можна використати схему основних умов формування інвестиційної привабливості фірми, наведену на наступному рисунку.

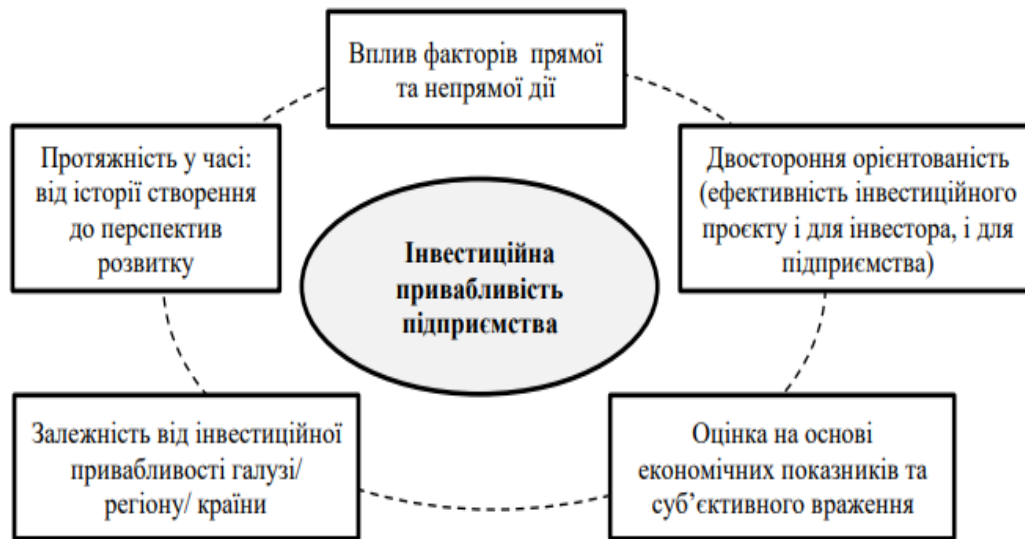

Рис. 2.13 Схема основних умов формування інвестиційної привабливості фірми [32]

Слід зазначити, що сам процес управління інвестиційною привабливістю фірми являється процесом генерування рішень у напрямку підвищення рівня інвестиційної привабливості. Визначальною метою управління ІПФ є пошук найбільш дієвих методів реалізації інвестиційної стратегії в практичній діяльності фірми. Виходячи із завдань, функцій, принципів та етапи управління інвестиційною привабливістю фірми необхідно є деталізація специфіки, а безпосередні етапи управління інвестиційною привабливістю фірми доцільно відобразити на наступному рисунку.

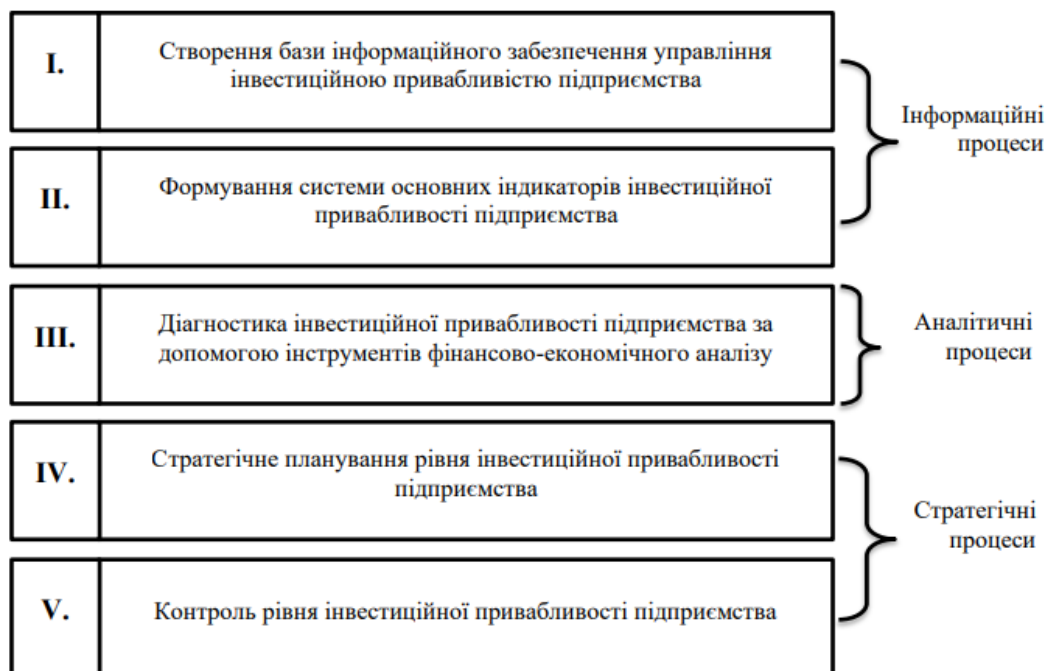

Рис. 2.14 Базові етапи процесу управління інвестиційною привабливістю фірми

На досліджуваній фірмі доцільно використати базові етапи процесу управління інвестиційною привабливістю фірми.

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ПРОЕКТУ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ТЗОВ «ТРОПІК»

В даному розділі розглядається доцільність залучення іноземних інвестицій на Тзов «ТРОПІК» для організації виробництва та експорту натурального соку (соків).

3.1 Загальна характеристика технологічного процесу виробництва натурального соку

Приготування соку – модний тренд! – Очікується, що глобальний ринок фруктових і овочевих соків досягне 173 мільярдів доларів США до 2024 року, зростаючи за оцінками CAGR на 3,17%. Зростання ринку фруктових і овочевих соків зумовлене зростанням попиту на здорову їжу з боку споживачів, які все більше піклуються про здоров'я. Зокрема, переробка соку холодним віджимом є категорією, що розвивається найшвидше, а НРР є найбільш прийнятною

Для виробництва соку збирають фрукти та овочі. Зрілість є найважливішим фактором на цьому етапі. Важливо переконатися, що ми збираємо фрукти найвищої якості та мінімізувати харчові відходи. Таким чином, збір врожаю відбувається в потрібний час, щоб отримати максимум плодів. Після збору фрукти швидко обробляються, щоб зберегти вітаміни та поживні властивості.

Для організації виробництва можна придбати лінію, яка була у використанні, або нову.

Лінія для виробництва соку фірми Voran 2015 випуску року є в продажу JQW2+W6 Hatvan, Magyarország Simon Gyumolcs kft 3000 Hatvan, Угорщина, Ціна: 79 000 EUR

Нову лінію виробництва компанія VORAN можна придбати у представництві даної компанії на території України, за адресою вулиця Предславинська, 30, офіс. 17, яка знаходиться в Києві, телефон . +38 (067) 446-99-73, тел./факс: (044) 528-92-71. e-mail: voran.kiev@gmail.com.

Фірма VORAN знаходиться в Австрії і є світовим лідером з виробництва ліній для виробництва соків.

Ще з 1925 року Vorhern® Maschinen GmbH виступає не лише за якість, але й за динамізм, професіоналізм і досвід у всіх своїх 4 сферах діяльності. В одній компанії об'єднані чотири бізнес-напрямки:

машини для переробки фруктів і соку, а також переробки сільськогосподарського зерна, виготовлення окремих деталей і вузлів;

комплексні рішення для будівництва бійні та конвеєрної системи

фасади та фасадні елементи, металеві конструкції

поставки продуктів/систем і незліченна кількість сервісних партнерів по всьому світу.

Дана фірма за десятиліття перетворилася на лідера промисловості в промисловій переробці фруктів і овочів завдяки живій орієнтації на клієнта та ринок.

Фірма продукує потрібні машини для виробництва соку від миття та подрібнення, пресування, фільтрування та відстоювання, до пастеризації та наповнення [41].

3.2 Обґрунтування економічної доцільності залучення іноземних інвестицій для організації виробництва та експорту натурального соку

На даний час в світі є чимала кількість виробників необхідної для нас техніки.

Провівши дослідження ми пропонуємо вибрати фірму VORAN.

На ринку представлено декілька моделей ліній фірми VORAN, а саме:

RCGF14-12-5;

RCGF16-16-5;

RCGF24-24-8RCGF32-32-10;

RCGF40-40-12.

Характеристика ліній з виробництва соку фірми Vorhern® Maschinen
GmbH

Модель	RCGF14-12-5	RCGF16-16-5	RCGF24-24-8
Ємність, літрів	2000-3000	4000-5000	6000-8000
Площа, метрів квадратних	400	500	800
Споживання енергії	150 кВт	350 кВт	500 кВт
Ціна	100 000-120 000 доларів США	160000-250000 доларів США	300 000-500 000 доларів США

(Джерело

[https://www.europages.co.uk/LIENIG-](https://www.europages.co.uk/LIENIG-WILDFRUCHTVERARBEITUNG-GMBH/00000005342628-001.html)

[WILDFRUCHTVERARBEITUNG-GMBH/00000005342628-001.html](https://www.europages.co.uk/LIENIG-WILDFRUCHTVERARBEITUNG-GMBH/00000005342628-001.html))

Для організації постійного виробництва необхідно найняти наступний штат працівників:

завідувач виробництвом-технолог;

два оператора технологічної лінії,

два сортувальника:

два вантажника.

Внески партнерів пропонуємо наступні :

Німецька фірма Vero-Bio, яка виробляє високоякісні органічні соки, концентрати та пюре на своїх виробничих потужностях в Угорщині та Перу.

150 тис. доларів;

ТзОВ «Тропик» відповідно 100 тис. доларів.

Наступна таблиця містить загальну характеристику інвестиційного проекту.

Таблиця 3.2

Загальна характеристика інвестиційного проекту

Показник	Роки				Разом
	1	2	3	4	
1. Додатковий чистий дохід, тис. дол. США	64,0	124,0	147,0	169,0	504,0
2. Інвестиційні затрати, дол. США	250,0	0	0	0	250,0
3. Коефіцієнт дисконтування $K=9\%$	0,917 4	0,8417	0,7722	0,7084	
4. Теперішня вартість додаткового грошового потоку, тис. дол. США	58,7	104,4	113,5	119,7	396,3
5. Теперішні інвестиційні затрати, тис.дол. США	229,4	-	-	-	229,4
6. Чиста теперішня вартість, тис. дол. США	-	-	-	-	167,0
7. Індекс прибутковості інвестицій	-	-	-	-	1,73
8. Термін окупності (методом співставлення по роках), роки					2,45

Індекс прибутковості інвестицій складає 1,73, термін окупності (методом співставлення по роках) 2,45 року.

3.2. Страхування іноземної інвестиції в Багатосторонньому агентстві інвестиційних гарантій MIGA при або в «Державному Експортно-кредитному агентстві» створенні ПП

Україна вкрай потребує участі приватного сектору для посилення своїх гуманітарних зусиль під час війни, що триває, а також відновлення та реконструкції після неї. Світовий банк у своєму звіті про швидку оцінку шкоди

та потреб за період з лютого 2022 по 23 рр. Відповідно до Звіту RDNA оцінює, що лише у 2023 році для негайної гуманітарної допомоги та початкової реконструкції в Україні потрібно близько 5 мільярдів доларів США в інвестиції приватного сектора та державних підприємств. . Усвідомлення такого масштабу приватних інвестицій в Україні потребує підтримки та стимулювання приватного сектору за допомогою рішень для зниження ризиків.

Уряд України, багатосторонні банки розвитку, приватні інвестори та фінансисти звернулися до MIGA з проханням про участь у цій країні, щоб зменшити ризики для інвестицій приватного сектору, зосередивши особливу увагу на прикритті MIGA війни та громадянських заворушень. MIGA, яке сприяє транскордонним інвестиціям у країнах, що розвиваються, надаючи гарантії (страхування політичних ризиків і покращення кредитів) інвесторам і кредиторам, має хороші можливості для пропозиції таких рішень.

MIGA запровадить поетапний підхід до підтримки приватного сектору в Україні. У найближчій перспективі під час триваючої війни MIGA надаватиме гарантії фінансування торгівлі та короткострокові позики для імпорту основних товарів, працюючи в партнерстві з IFC та ЄБРР; підтримку ліквідності та обігового капіталу для малих і середніх підприємств у агробізнесі, паливі, харчуванні, охороні здоров'я та логістиці через гарантії PRI міжнародним банкам з філіями в Україні; та надавати PRI вибірково для проектів реального сектору.

Гарантії торговельного фінансування MIGA підтримуватимуть торгівлю з Україною та гарантуватимуть продовження термінового імпорту ліків, продуктів харчування, палива та добрив. Гарантії PRI MIGA дозволять збільшити обсяги кредитування дочірніми компаніями міжнародних банків в Україні, що підтримуватиме суттєву ліквідність в економіці, особливо для малих підприємств, які перебувають під тиском через війну. Гарантії MIGA в реальному секторі включатимуть підтримку переміщення проектів із постраждалих від конфлікту східних частин України до більш безпечних районів України.

Після стабілізації конфлікту повністю або в окремих частинах України MIGA забезпечить страхування політичних ризиків міжнародним кредиторам і спонсорам для зусиль з відновлення в критичних секторах, включаючи транспорт, житлове будівництво та енергетику.

Враховуючи підвищені ризики діяльності в Україні під час війни, що триває, MIGA використовує Тростовий фонд підтримки реконструкції та економіки України (SURE TF), щоб забезпечити надання гарантій в Україні. MIGA поєднує донорське фінансування від SURE TF із ризиками у власних бухгалтерських книгах і залучає державне та приватне перестраховування, де це можливо, для надання гарантій на підтримку України. Поєднання державного та приватного потенціалу змінюватиметься та розвиватиметься залежно від інтенсивності конфлікту в Україні та етапу реконструкції. Станом на 1 березня 2023 року можливості приватного сектору перестраховування практично відсутні, і тому зусилля MIGA були спрямовані на те, щоб залучити державний сектор перестраховування до своїх гарантій.

MIGA очікує, що фонд SURE TF, який було створено за рахунок основного внеску Японії у розмірі 23 мільйонів доларів, зросте до 300 мільйонів доларів за рахунок внесків додаткових донорів. MIGA також активно збирає кошти з цією метою.

MIGA використовує SURE TF для підтримки своїх проектів в Україні. Під час війни, що триває в Україні, SURE TF використовуватиметься як шар першого збитку або для перестраховування гарантій MIGA в країні.

Які переваги SURE TF?

У контексті триваючого конфлікту та відсутності приватного перестраховування в Україні MIGA поєднує донорське фінансування від SURE TF із ризиком у своїх власних книгах, щоб допомогти залучити доступне державне перестраховування та розгорнути гарантії на підтримку України. Рішення SURE TF щодо ризикового капіталу також допомагають зробити гарантії MIGA більш доступними та доступними, особливо для дрібних інвесторів в Україні [42].

Багатостороннє агентство з гарантій інвестицій (MIGA) Групи Світового банку почало надавати гарантії для страхування воєнних ризиків в

Україні від Трастового фонду підтримки реконструкції та економіки України (SURE). Угоду про збільшення гарантії з 17,1 до 40,85 млн євро між MIGA та німецьким банківським холдингом ProCredit було підписано в присутності Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України Юлії Свириденко в Лондоні під час The Ukraine Recovery Conference-2023 (URC-2023).

Однією з основних місій агентства є покращення умов кредитування для приватних інвесторів та кредиторів. З моменту свого заснування MIGA видало понад 70 мільярдів доларів гарантій у 123 країнах, що розвиваються. Кошти були спрямовані на підтримку понад 1000 проектів [43].

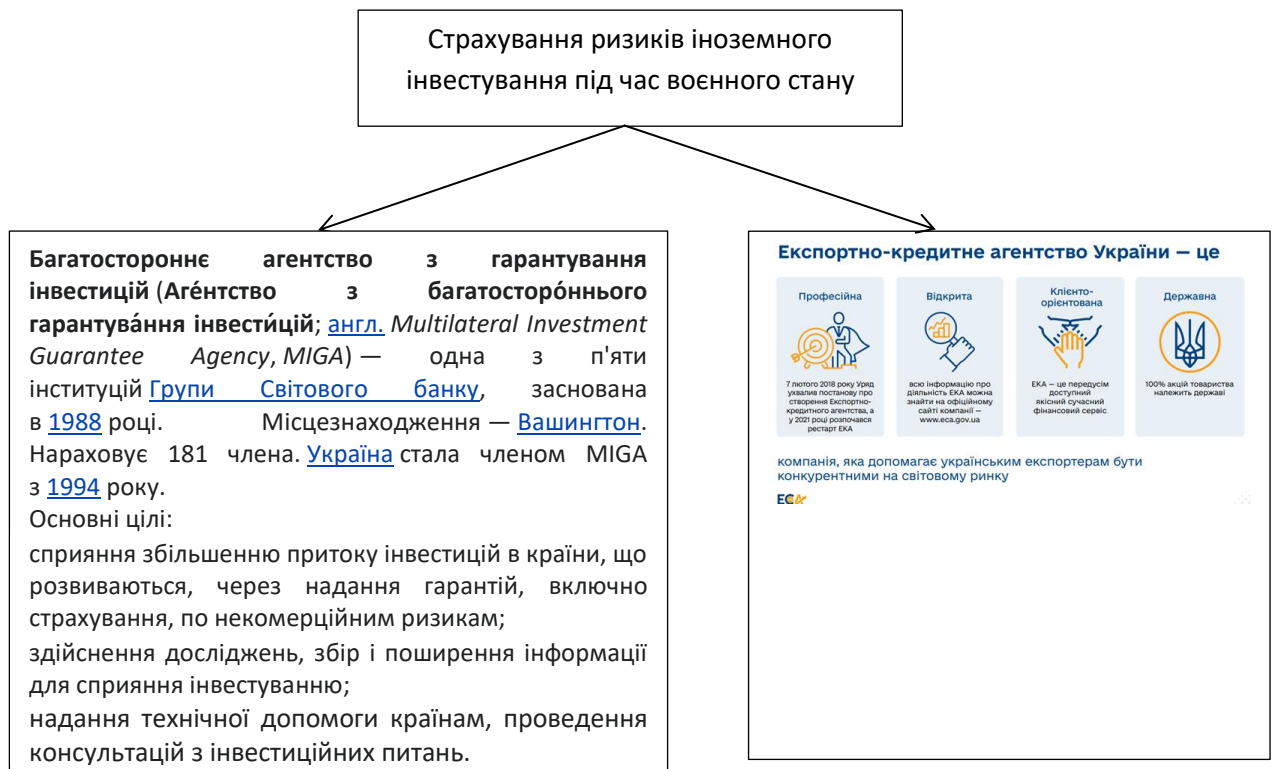

Рис. 3.1 Страхування ризиків

Відповідно до Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності” щодо страхування інвестицій в Україні від воєнних ризиків” “Державне Експортно-кредитне агентство (ЕКА) отримало право страхувати інвестиції від воєнних ризиків. Раніше таку послугу в Україні могли отримати іноземні компанії через міжнародні фінансові організації MIGA і DFC.

ВИСНОВКИ

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) — це частка власності в іноземній компанії чи проекті, зроблена інвестором, компанією чи урядом з іншої країни.

Прямі іноземні інвестиції можуть здійснюватися різними способами, включаючи відкриття дочірньої чи асоційованої компанії в іноземній країні, придбання контрольного пакета акцій існуючої іноземної компанії або шляхом злиття чи створення спільного підприємства з іноземною компанією.

Позаяк оцінка й аналіз інвестиційної привабливості фірми є базисом для розробки її інвестиційної політики доцільно зазначити, що вони дозволяють виявляти також і недоліки в діяльності фірми, обґрунтувати відповідні оптимізаційні заходи щодо їх усунення та реалізації можливостей для залучення інвестиційних ресурсів для забезпечення постійного підвищення прибутковості та економічного розвитку фірми.

За аналізований період на досліджуваній фірмі відбулися наступні зміни:

дещо зменшилася кількість працюючих;

найвищим чистий прибуток був у 2019 році, завдяки суттєвому росту обсягів імпорту;

відбувся поступовий ріст заробітної платні найманих працівників;

поступово зростає продуктивність праці.

Досліджувана нами фірма належить до 7 типу фінансового стану, тобто це такі фірми, які ефективно використовують капітал, володіють достатнім рівнем фінансової стійкості, разом з тим приділяють не достатньо уваги підвищенню рівня платоспроможності й ліквідності.

В магістерській роботі розглядається доцільність залучення іноземних інвестицій на ТзОВ «ТРОПІК» для організації виробництва та експорту натурального соку (соків).

Для організації виробництва доцільно придбати лінію, яка була у використанні, або нову.

Лінія для виробництва соку фірми Voran 2015 випуску року є в продажу JQW2+W6 Hatvan, Magyarország Simon Gyumolcs kft 3000 Hatvan, Угорщина, Ціна: 79 000 EUR.

Нову лінію виробництва компанія VORAN можна придбати у представництві даної компанії на території України, за адресою вулиця Предславинська, 30, офіс. 17, яка знаходиться в Києві, телефон . +38 (067) 446-99-73, тел./факс: (044) 528-92-71. e-mail: voran.kiev@gmail.com.

Фірма VORAN знаходиться в Австрії і є світовим лідером з виробництва ліній для виробництва соків.

Для організації постійного виробництва необхідно найняти наступний штат працівників:

завідувач виробництвом-технолог;

два оператора технологічної лінії,

два сортувальника:

два вантажника.

Внески партнерів пропонуємо наступні :

Німецька фірма Vero-Bio, яка виробляє високоякісні органічні соки, концентрати та пюре на своїх виробничих потужностях в Угорщині та Перу. 150 тис. доларів;

ТзОВ «Тропик» відповідно 100 тис. доларів.

За нашими розрахунками індекс прибутковості інвестицій складає 1,73, термін окупності (методом співставлення по роках) 2,45 року.

Враховуючи підвищені ризики діяльності в Україні під час війни, що триває, MIGA використовує Тростовий фонд підтримки реконструкції та економіки України (SURE TF), щоб забезпечити надання гарантій в Україні. MIGA поєднує донорське фінансування від SURE TF із ризиками у власних бухгалтерських книгах і залучає державне та приватне перестраховування, де це можливо, для надання гарантій на підтримку України. Поєднання державного та приватного потенціалу змінюватиметься та розвиватиметься залежно від інтенсивності конфлікту в Україні та етапу реконструкції. Станом на 1 березня 2023 року можливості приватного сектору

перестраховання практично відсутні, і тому зусилля MIGA були спрямовані на те, щоб залучити державний сектор перестраховання до своїх гарантій.

MIGA очікує, що фонд SURE TF, який було створено за рахунок основного внеску Японії у розмірі 23 мільйонів доларів, зросте до 300 мільйонів доларів за рахунок внесків додаткових донорів. MIGA також активно збирає кошти з цією метою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Хаміс Абдулкадір Салім Мохаммед. Роль прямих іноземних інвестицій в економічному розвитку країн, що розвиваються/ Wydawnictwo Adam Marszałek Krakowskie Studia Małopolskie 2023/1(37)
2. Альфаро Л., Чанда А., Калемлі С., Саек С. III та економічне зростання: роль місцевих фінансових ринків. Журнал міжнародної економіки. 2004; 64 (1): 89–112.
3. Баклі П. Дж., Кессон М. К. Теорія інтернаціоналізації багатонаціонального підприємства: огляд прогресу та програми досліджень після 30 років. Журнал міжнародних бізнес-досліджень. 2009 рік; 40 (9):1563–1580.
4. Баласубраманьям В.Н., Салісу М., Сапсфорд Д. Прямі іноземні інвестиції як двигун зростання. Журнал міжнародної торгівлі та економічного розвитку. 1999 рік; 8 (1): 27–40.
5. Бержанір І.А., Вінницька О.А. ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА «Молодий вчений» • № 2 (54) • лютий, 2018 р, ст 682-686.)
6. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент / М. В. Боровик ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 65 с.
7. Вірянська О.В. Оцінка інвестиційної привабливості [Електронний ресурс] / Вірянська О.В – Режим доступу до ресурсу: <https://nau.edu.ua/ua/>.
8. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств [Електронний ресурс] / Гунько В. І. // Фінансовий простір. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2013_1_18.
9. Дзеніс В.О. 1. Міжнародна інвестиційна привабливість підприємства [Електронний ресурс] / Дзеніс В.О., Дзеніс О.О., Шестакова О.А. // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – 2017. – Режим

доступу до ресурсу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/6.pdf.

10. Диба М. І. Суть та види фінансових ризиків у системі ризик-менеджменту підприємства / М. І. Диба // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2008. – № 635 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 22–28. – Бібліографія: 16 назв.
11. Зелінська О.М. Теоретичні засади визначення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах сучасних євроінтеграційних процесів [Електронний ресурс] / Зелінська О.М, Галазюк Н.М. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <http://globalnational.in.ua/archive/22-2018/12.pdf>.
12. Іщук О.С. Моделі інтегрального оцінювання результатів фінансовогосподарської діяльності промислових підприємств регіону / Іщук О.С. // Регіональна економіка. – 2008. – № 2. – С. 25–33.
13. Коренюк П. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки [Електронний ресурс] / Коренюк П., Копил О. // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2018_2_10.
14. Короткова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства та методики її оцінювання [Електронний ресурс] / Короткова О.В. // Ефективна економіка. – 36 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2132>.
15. Крамаренко К. М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення [Електронний ресурс] / Крамаренко К. М. // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_10_22.
16. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності [Електронний

- ресурс] / Кривов'язюк І.В. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. – 2018. – Вип. 31. – С. 83-90 – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19.
17. Кук Г.А.С., Пандіт Н.Р., Луф Х., Йоханссон Б. Географічна кластеризація та зовнішні прямі іноземні інвестиції. Огляд міжнародного бізнесу. 2012 рік; 21 (6):1112–1121. [
18. Лесечко М. Д., Чемерис А. О. та ін. Інвестиційний клімат: теорія і практика. Українська академія держ. управл. при президентові України. Львів : ЛФ УАДУ, 2001. 166 с.
19. Мізіна О.В. Вдосконалення методики оцінки використання та відтворення майна на підприємстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2403>.
20. Міністерство фінансів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://minfin.com.ua/ua/> 13. Державна служба статистики України - [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
21. Мочаліна З.М. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/11336442.pdf>. 25. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Л.О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – [3-тє вид., випр. і доп]. – К.: Знання, 2008. — 483 с.
22. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти / О.І. Пилипенко // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. – 2009. – № 4(50). – С. 120-127.
23. Пономаренко В. С., Піддубна Л. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства: [Підручник.] / В. С. Пономаренко, Л. І. Піддубна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2008. – 328 с.
24. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації від

- 26.01.2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0121-01#o52>.
25. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 07.02.2023).
26. Прямі іноземні інвестиції в Україну. Мінфін. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2022/> (дата звернення: 09.02.2023)
27. Соболева Г.Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства [Електронний ресурс] / Соболева Г.Г. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/17_2018/62.pdf.
28. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість як об’єкт діагностики / О. В. Товстенюк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». — 2012. — № 727. — С. 381—386.
29. Шевченко Н. І., Колеснік Є. О., Сіліна І. С. Вітчизняний та зарубіжний досвід інноваційної діяльності суб’єктів господарювання. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 22. С. 78–84.
30. Шпортько Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства [Електронний ресурс] / Г. Ю. Шпортько, Н. П. Козенкова, В. Д. 35 Козенкова. // Ефективна економіка. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_11_71.
31. Яцух О.О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки [Електронний ресурс] / Яцух О.О., Захарова Н.Ю. // Гроші, фінанси і кредит. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf.
32. “Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій”, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій “22 від 23.02.1998 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

33. Krupka Y. D., Bachinskiy V. Estimation of investment attractiveness for enterprises in Ukraine. The Małopolska School of Economics in Tarnów Research Papers Collection, vol. 25, iss. 2, December 2014. P. 117-125.
34. <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analyyka/>
35. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7151309/>
36. <https://mind.ua/news/20258980-miga-pochala-nadavati-garantiyi-dlya-strahuvannya-voennih-rizikiv-iz-trastovogo-fondu-pidtrimki-rekonstr>
37. <https://www.investopedia.com/terms/d/direct-investment.asp>
38. <https://www.oecd.org/investment/investmentfordevelopment/1959815.pdf>
39. https://youcontrol.com.ua/dashboard/?utm=serv_nooli&uol=plivd_ouks_146382&poSl=university&utmShft=3&utmIrr=4&urm=plo_03i9
40. <https://www.hiperbaric.com/en/do-you-know-what-are-the-steps-for-juice-processing-before-hpp/>
41. <https://www.hiperbaric.com/en/do-you-know-what-are-the-steps-for-juice-processing-before-hpp/>
42. <https://agro-ukraine.com/ru/trade/m-1097653/prodam-liniyu-dlya-proizvodstva-soka-voran-avstriya/>
43. <https://www.miga.org/support-ukraines-reconstruction-and-economy-trust-fund-sure-tf>